

Αριθμός 223/2016

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Ε'

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 6 Μαΐου 2015, με την εξής σύνθεση: Αγγ. Θεοφιλοπούλου, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Ε' Τμήματος, Μ.-Ελ. Κωνσταντινίδου, Αντ. Ντέμσιας, Θ. Αραβάνης, Χρ. Ντουχάνης, Σύμβουλοι, Όλ. Παπαδοπούλου, Δ. Βασιλειάδης, Πάρεδροι. Γραμματέας η Ειρ. Δασκαλάκη.

Για να δικάσει την από 13 Οκτωβρίου 2014 αίτηση:

του Αρχιμανδρίτη π. Χριστόδουλου Αγγέλογλου, κατοίκου Μεγάλης Παναγίας Χαλκιδικής, ο οποίος δεν παρέστη, αλλά ο πληρεξούσιος δικηγόρος του νομιμοποιήθηκε στην πρώτη επ' ακροατηρίου συζήτηση,

κατά του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ο οποίος παρέστη με την Γεωργία Παπαδάκη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

και κατά των παρεμβαινόντων: 1) Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου Νομού Χαλκιδικής, που εδρεύει στον Πολύγυρο Χαλκιδικής, το οποίο παρέστη με τον δικηγόρο Νικόλαο Αλιβιζάτο (Α.Μ. 6976), που τον διόρισε με πληρεξούσιο, 2) Επαγγελματικού Σωματείου με την επωνυμία «Σύνδεσμος Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων (Σ.Μ.Ε.)», που εδρεύει στην Αθήνα (Β. Γεωργίου Β' 10 και Ρηγίλλης), το οποίο παρέστη με τον δικηγόρο Κωνσταντίνο Γώγο (Α.Μ. 4544 Δ.Σ. Θεσ/νίκης), που τον διόρισε με πληρεξούσιο και 3) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.», που εδρεύει στην Αθήνα (Βασιλίσσης Σοφίας 23Α), η οποία παρέστη με τη δικηγόρο Ελένη Τροβά (Α.Μ. 13581),

που την διόρισε με ειδικό πληρεξούσιο.

Με την αίτηση αυτή ο αιτών επιδιώκει να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. Δ8-Α/Φ.7.49.13/13285/3315/17.9.2014 απόφαση της Διεύθυνσης Μεταλλευτικών και Βιομηχανικών Ορυκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του εισηγητή, Συμβούλου Αντ. Ντέμσια.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τους πληρεξουσίους των παρεμβαινόντων και την αντιπρόσωπο του Υπουργού, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψη της υπό κρίση αίτησης.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Α φού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέψη κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της υπό κρίση αιτήσεως έχει καταβληθεί το κατά νόμο παράβολο (βλ. υπ' αριθμ. 1362189, 3964502/2014 ειδικά έντυπα παραβόλου).

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η ακύρωση της υπ' αριθμ. Δ8-Α/Φ.7.49.13/13285/3315/17.9.2014 αποφάσεως της Διεύθυνσης Μεταλλευτικών και Βιομηχανικών Ορυκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, με την οποία εγκρίθηκε το Προσάρτημα 3 της τεχνικής μελέτης του υποέργου «Μεταλλευτικές εγκαταστάσεις Σκουριών», με αντικείμενο την τεχνική μελέτη των εγκαταστάσεων διαχείρισης εξορυκτικών αποβλήτων, των φραγμάτων και των χώρων απόθεσης τελμάτων εμπλουτισμού του μεταλλείου Σκουριών.

3. Επειδή, η υπόθεση φέρεται προς συζήτηση κατόπιν παραπομπής της στην επιταμελή σύνθεση με την 1392/2015 απόφαση του Δικαστηρίου, προς επίλυση του ζητήματος της αρμοδιότητας του Συμβουλίου της Επικρατείας να επιληφθεί της υποθέσεως εν όψει της

./.

φύσεως της διαφοράς που άγεται ενώπιόν του με την υπό κρίση αίτηση.

4. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 2 περ. δ' του ν. 1406/1983 (Α' 182), στη δικαιοδοσία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων υπάγονται οι διαφορές οι οποίες αναφύονται κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας που αφορά «τα μεταλλεία και λατομεία». Όπως είχε παγίως κριθεί (βλ. ενδεικτικώς ΣτΕ 463/2010 Ολ., 660/2010, 3654/2009, 3960/2008, 705/2006 Ολ.), αν η προσβαλλόμενη με το ένδικο βοήθημα πράξη εκδόθηκε μεν κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας περί μεταλλείων ή λατομείων αλλά ο ασκών τούτο επικαλείται βλάβη από την πράξη αυτή και δεν αξιώνει ίδια δικαιώματα μεταλλείας ή λατομίας, η διαφορά που ανακύπτει δεν είναι διαφορά ουσίας, της οποίας η επίλυση θα ανήκε στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια, κατά τα άρθρα 1 παρ. 2 περ. δ' και 3 παρ. 1 του ν. 1406/1983, αλλά, ενόψει των άρθρων 94 παρ. 1 και 95 παρ. 1 περ. α' του Συντάγματος, ακυρωτική διαφορά, υπαγόμενη στη δικαιοδοσία του Συμβουλίου της Επικρατείας. Ακολούθως όμως, με την παρ. 3 του άρθρου 51 του ν. 3659/2008 (Α' 77/7.5.2008), η ισχύς του οποίου, κατά το άρθρο 82 εδ. δεύτερο αυτού αρχίζει μετά από ένα μήνα από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στο ανωτέρω άρθρο 1 του ν. 1406/1983 προστέθηκε παρ. 6, κατά την οποία στη δικαιοδοσία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων υπάγονται, εκδικαζόμενες ως διαφορές ουσίας, όλες οι διαφορές που αναφύονται στις περιπτώσεις των παραγράφων 2, 3 και 4, ανεξαρτήτως από την ιδιότητα εκείνου που ασκεί το ένδικο βοήθημα. Στην παρ. 4 του αυτού άρθρου (51 του ν. 3659/2008) ορίζεται ότι «οι διατάξεις αυτού του άρθρου δεν καταλαμβάνουν τις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος υποθέσεις». Περαιτέρω, από το σύνολο των διατάξεων που εντάσσονται στο τέταρτο κεφάλαιο του νόμου 3900/ 2010 (Α' 213/17.12.2010) (άρθρα 46 έως 50) υπό τον τίτλο «Μεταφορά αρμοδιοτήτων» συνάγεται ότι, κατά τη βούληση του νομοθέτη, εκκρεμείς την 1.1.2011, ημερομηνία έναρξης της ισχύος του ν. 3900/2010, υποθέσεις, οι οποίες διαβιβάζονται στα κατά τόπο αρμόδια διοικητικά

εφετεία και διοικητικά πρωτοδικεία σύμφωνα με το άρθρο 50 του ν. 3900/2010, δεν είναι μόνον όσες ανήκουν στις κατηγορίες διαφορών που μεταφέρονται στην αρμοδιότητα των διοικητικών δικαστηρίων με το νόμο αυτό, αλλά και εκείνες οι οποίες είχαν μεταφερθεί στα εν λόγω δικαστήρια με προγενέστερα νομοθετήματα. Επομένως, και τα εκκρεμή ένδικα βοηθήματα που ανήκουν στις κατηγορίες υποθέσεων, οι οποίες έχουν υπαχθεί στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια με το άρθρο 51 του ν. 3659/2008, αλλά, βάσει της προαναφερθείσας διατάξεως της παρ. 4 του άρθρου αυτού, έπρεπε να εκδικαστούν από το Συμβούλιο της Επικρατείας ως ασκηθέντα πριν από τη δημοσίευση του τελευταίου αυτού νόμου, υπάγονται πλέον, κατά την έννοια του άρθρου 50 του ν. 3900/2010, στην αρμοδιότητα των οικείων διοικητικών πρωτοδικείων (βλ. το Πρακτικό 4/2011 της διοικητικής Ολομέλειας, ΣτΕ 4193/2011, πρβλ. και ΣΤΕ 3447/2011, 2395/2011, 2142/2011, 1623/2011, 554/2011).

5. Επειδή, εξ άλλου, το άρθρο 34 παρ. 1 του ν. 1968/1991 (Α' 150) ορίζει ότι «Στις διοικητικές διαφορές ουσίας ή ακύρωσης αν το διοικητικό δικαστήριο κρίνει ότι στερείται αρμοδιότητας, επειδή η υπόθεση υπάγεται στην αρμοδιότητα άλλου διοικητικού δικαστηρίου ή του Συμβουλίου της Επικρατείας, παραπέμπει την υπόθεση στο δικαστήριο αυτό. ... Το ίδιο ισχύει και για το Συμβούλιο της Επικρατείας, όταν κρίνει ότι το ενώπιόν του εισαγόμενο ένδικο μέσο ανήκει στην αρμοδιότητα άλλου διοικητικού δικαστηρίου. Η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας είναι υποχρεωτική για το δικαστήριο στο οποίο γίνεται η παραπομπή. Στις ακυρωτικές υποθέσεις, ... το Συμβούλιο της Επικρατείας, εάν κρίνει ότι η υπόθεση είναι της αρμοδιότητας του διοικητικού εφετείου, μπορεί να παραπέμψει σε αυτό ή να κρατήσει την υπόθεση και να δικάσει κατ' ουσίαν».

6. Επειδή, στο άρθρο 4 παρ. 1 του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (ΥΑ Δ7/Α/οικ.12050/2223/2011 – Β' 1227) που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 162 του Μεταλλευτικού Κώδικα

(ν.δ. 210/1973 - Α' 277), όπως τούτο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 26 του ν. 1428/1984 (Α' 43), ορίζεται ότι «Γενικές υποχρεώσεις εκμεταλλευτή και εργοδότη. 1. Ο εκμεταλλευτής, μεταξύ άλλων, έχει και τις παρακάτω υποχρεώσεις: α) Να οριοθετήσει, με τεχνητά και μόνιμα ορόσημα, τον μεταλλευτικό ή λατομικό χώρο, να φροντίζει για τη διασφάλισή τους και να υποβάλλει σχεδιάγραμμα και τεύχη υπολογισμού της οριοθέτησης στην αρμόδια Επιθεώρηση Μεταλλείων. β) Να καταρτίζει και να υποβάλλει στην αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΚΑ, πριν από την έναρξη μεταλλευτικών ή λατομικών εργασιών σε νέο έργο ή και νέο μέρος του έργου, το οποίο δεν είχε περιληφθεί στην αρχική μελέτη, τεχνική μελέτη του έργου ή μέρους του έργου, που οι προδιαγραφές της καθώς και η διαδικασία για την έγκρισή της αναφέρονται στα άρθρα 101 και 102. Τα κριτήρια που γενικά πρέπει να ικανοποιούνται στις παραπάνω μελέτες είναι, η οικονομία του κοιτάσματος, σε συνδυασμό με την ασφάλεια των εργαζομένων, των εργασιών και των εγκαταστάσεων καθώς και με την προστασία του περιβάλλοντος και γενικότερα, η ελαχιστοποίηση του κοινωνικού κόστους στα πλαίσια των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης. Επίσης, ο εκμεταλλευτής θα πρέπει να διαθέτει εγκεκριμένη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για το μεταλλευτικό ή λατομικό έργο και να τηρεί τους εκάστοτε ισχύοντες περιβαλλοντικούς όρους, καθώς και την εγκεκριμένη ως άνω τεχνική μελέτη. Απαγορεύεται η έναρξη μεταλλευτικών ή λατομικών εργασιών πριν από την έγκριση της τεχνικής μελέτης και την Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων. γ) .....». Εξάλλου, στο άρθρο 102 παρ. 1 του ίδιου Κανονισμού ορίζεται ότι: «1. Ο εκμεταλλευτής πρέπει να υποβάλει για έγκριση την τεχνική μελέτη στην αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠΕΚΑ, πριν από την έναρξη των εργασιών που προβλέπονται σε αυτή. Το χρονικό διάστημα για την έγκριση της μελέτης από την πιο πάνω Υπηρεσία, δεν μπορεί να ξεπερνάει τις εξήντα μέρες από την υποβολή της. Σε περίπτωση, που η μελέτη κριθεί ανεπαρκής ή ανακριβής, τότε επιστρέφεται στον εκμεταλλευτή που μπορεί να την υποβάλει εκ νέου, αφού προηγούμενα η

μελέτη συμπληρωθεί ή διορθωθεί, σύμφωνα με τις οδηγίες της Υπηρεσίας που έχουν εγγράφως διατυπωθεί. Η προθεσμία για την έγκριση της μελέτης, στην περίπτωση αυτή, περιορίζεται σε τριάντα μέρες από την επανυποβολή της». Περαιτέρω, στο άρθρο 161 του Μεταλλευτικού Κώδικα, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 54 του ν. 4280/2014 (Α' 159/8.8.2014), ορίζεται ότι «1.α. Η έγκριση της τεχνικής μελέτης του άρθρου 4 του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (Υ.Α. Δ7/Α/οικ. 12050/2223/23.5.2011, Β' 1227) ή και η χορήγηση της άδειας εγκατάστασης, όπου αυτή απαιτείται σύμφωνα με το άρθρο 158 του παρόντος νόμου, από την αρμόδια υπηρεσία αποτελεί και έγκριση δόμησης κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 του ν. 4030/2011 (Α' 249) για την ανέγερση των κτιριακών εγκαταστάσεων που εξυπηρετούν τις ανάγκες της εκμετάλλευσης και επεξεργασίας των μεταλλευμάτων ή λατομικών ορυκτών εντός μεταλλευτικού ή λατομικού χώρου. β. Η άδεια δόμησης για την ανέγερση των κτιριακών εγκαταστάσεων της παραπάνω περίπτωσης χορηγείται από την οικεία υπηρεσία δόμησης κατά τις διατάξεις του άρθρου 3 παράγραφος 2 του ν. 4030/2011. Στην περίπτωση αυτή η αρχιτεκτονική μελέτη και η μελέτη ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων του άρθρου 3 παράγραφος 2 του ν. 4030/2011, συνοδευόμενες από υπεύθυνη δήλωση του μελετητή μηχανικού στην οποία βεβαιώνεται ότι οι μελέτες είναι πλήρεις και τα στοιχεία τους συμφωνούν με τις προδιαγραφές και τους κανονισμούς που ισχύουν, φέρουν τη θεώρηση της αρμόδιας Υπηρεσίας που χορηγεί την έγκριση δόμησης κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. γ. Για τα πρόχειρα ή κινητά καταλύματα του άρθρου 7 παράγραφος 3 του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (Υ.Α. Δ7/Α/οικ. 12050/2223/23.5.2011, Β' 1227) εντός μεταλλευτικού ή λατομικού χώρου δεν απαιτείται ούτε έγκριση δόμησης ούτε άδεια δόμησης, παρά μόνο υπεύθυνη δήλωση του αρμόδιου μηχανικού περί της στατικής επάρκειας αυτών. δ. Ο έλεγχος των εργασιών δόμησης των ως άνω κτιριακών

εγκαταστάσεων διενεργείται από τους ελεγκτές δόμησης του άρθρου 10 του ν. 4030/2011, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν. 4030/2011 και της υπ' αριθμ. 299/16.1.2014 υπουργικής απόφασης (Β' 57), ως προς την ορθή εφαρμογή και τήρηση των μελετών σύμφωνα με τις οποίες εκδόθηκε η άδεια δόμησης. 2. Η ως άνω έγκριση και άδεια δόμησης δύναται να χορηγούνται και κατά παρέκκλιση των διατάξεων του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού και των διατάξεων του από 24.5.1985 προεδρικού διατάγματος (Δ' 270) ύστερα από έγκριση της αρμόδιας υπηρεσίας της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του παρόντος». Τέλος, στο μεν άρθρο 1 του ν. 4030/2011 ορίζεται ότι: «... Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου οι ακόλουθοι όροι έχουν το εξής περιεχόμενο: α) έγκριση δόμησης: η πιστοποίηση του δικαιώματος δόμησης σύμφωνα με τους όρους δόμησης, που επιτρέπει την έκδοση της άδειας δόμησης, β) άδεια δόμησης: η άδεια που επιτρέπει την εκτέλεση των οικοδομικών εργασιών που περιγράφονται σε αυτή και στις μελέτες που τη συνοδεύουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις», στο δε άρθρο 3 παρ. 1 ορίζεται ότι «για τη χορήγηση έγκρισης δόμησης, υποβάλλονται τα ακόλουθα δικαιολογητικά και μελέτες: Αίτηση του κυρίου ή του έχοντος νόμιμο δικαίωμα με τις δηλώσεις αναθέσεων – αναλήψεων και φύλλο ελέγχου ....».

7. Επειδή, με την 3919/2010 απόφαση της Ολομελείας του Δικαστηρίου, κρίθηκε ότι, και μετά τη συνταγματική αναθεώρηση του έτους 2001, η θέση του Συμβουλίου της Επικρατείας ως δικαστηρίου που δικάζει, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 94 και 95 του Συντάγματος, την αίτηση ακυρώσεως κατά των εκτελεστών πράξεων των διοικητικών αρχών, είναι καίρια στο σύστημα του Κράτους Δικαίου που καθιερώνει το Σύνταγμα, το δε εύρος της γενικής ακυρωτικής δικαιοδοσίας του δικαστηρίου αυτού δεν καταλείπεται στην απόλυτη διάθεση του κοινού νομοθέτη και, συνεπώς, ο περιορισμός της διά της μεταφοράς κατηγοριών υποθέσεων προς εκδίκαση στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια, υπόκειται σε

δικαστικό έλεγχο από την άποψη της τηρήσεως των συνταγματικών ορίων. Περαιτέρω με την ίδια απόφαση κρίθηκε, καθ' ερμηνεία των ως άνω συνταγματικών διατάξεων, ότι ο νόμος μπορεί να αναθέτει στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια, όταν η διαφορά γεννάται από εκτελεστή διοικητική πράξη, μόνον ειδική αρμοδιότητα, για συγκεκριμένες κατηγορίες υποθέσεων, η φύση και η σπουδαιότητα των οποίων δεν επιβάλλει, κατά την εκτίμηση του νομοθέτη, την εκδίκασή τους από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Η κατά τα ανωτέρω ανατιθέμενη στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια αρμοδιότητα μπορεί να οργανωθεί από το νόμο είτε ως ακυρωτική, όταν το αίτημα ενώπιον του δικαστηρίου δεν μπορεί, σύμφωνα με το νόμο να έχει ως περιεχόμενο την τροποποίηση, αλλά μόνο την ενόλω ή εν μέρει ακύρωση εκτελεστής διοικητικής πράξεως, είτε ως αρμοδιότητα που εκτείνεται σε άσκηση πλήρους δικαιοδοσίας, όταν το αίτημα ενώπιον του δικαστηρίου μπορεί, σύμφωνα με τον νόμο, να είναι, εκτός από την ακύρωση, και η μεταρρύθμιση εκτελεστής διοικητικής πράξεως και το δικαστήριο έχει, κατ' αρχήν, την εξουσία να διαμορφώσει το ουσιαστικό περιεχόμενο της πράξεως ή του δικαιώματος, της υποχρεώσεως ή της καταστάσεως που απορρέει από αυτή, μετά από διάγνωση των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως. Τέλος, με την ίδια απόφαση της Ολομελείας του Δικαστηρίου κρίθηκε ότι από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες σε συνδυασμό με τα άρθρα 26 και 43 του Συντάγματος, με τα οποία, αντιστοίχως κατοχυρώνεται η αρχή της διακρίσεως των λειτουργιών και προβλέπεται ο θεσμός της νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως, προκύπτει ότι δεν επιτρέπεται να οργανώνεται η αρμοδιότητα των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ως εκτεινόμενη σε άσκηση πλήρους δικαιοδοσίας για την εκδίκαση των κατηγοριών υποθέσεων, στις οποίες η άσκηση της δικαιοδοσίας αυτής συνεπάγεται την υπεισέλευση της δικαστικής λειτουργίας στην εκτελεστική επί θεμάτων, για τα οποία είναι αυτή αποκλειστικώς αρμόδια, είτε λόγω ρητής συνταγματικής προβλέψεως, όπως στην περίπτωση της προσβολής

./.

κανονιστικών διοικητικών πράξεων, των οποίων η μεταρρύθμιση θα συνιστούσε θέσπιση νέας κανονιστικής διοικητικής πράξεως, για την οποία αρμόδια είναι μόνο τα προβλεπόμενα από το άρθρο 43 του Συντάγματος όργανα της εκτελεστικής εξουσίας, είτε, προκειμένου περί ατομικών διοικητικών πράξεων, λόγω των απαιτούμενων για την έκδοσή τους προϋποθέσεων, του χαρακτήρα της έρευνας, βάσει της οποίας μπορεί να διαπιστωθεί η συνδρομή των προϋποθέσεων αυτών και των συνεπειών μεταρρυθμίσεως της πράξεως, ενόψει των οποίων η άσκηση της πλήρους δικαιοδοσίας, κατά τα ανωτέρω αναφερόμενα, θα παραβίαζε τα όρια της ανατιθέμενης αποκλειστικώς στα όργανα της Διοικητικής κρατικής εξουσίας, βάσει της αρχής της διακρίσεως των λειτουργιών.

8. Επειδή, οι διαφορές που γεννώνται από την προσβολή της έγκρισης της τεχνικής μελέτης που προβλέπεται από τα άρθρα 4 και 102 του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών, έγκριση η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 161 του Μεταλλευτικού Κώδικα όπως ισχύει, αποτελεί πλέον και έγκριση δόμησης κατά την έννοια του άρθρου 3 παρ. 1 του ν. 4030/2011, δεν είναι δεκτική ουσιαστικού δικαστικού ελέγχου, σύμφωνα με όσα έχουν κριθεί με την απόφαση της Ολομελείας του Δικαστηρίου, κατά τα εκτεθέντα στην προηγούμενη σκέψη, δεδομένου ότι αφενός, ως ελέχθη, η έγκριση της τεχνικής μελέτης αποτελεί πλέον και έγκριση δόμησης, δηλαδή διαφορά που από τη φύση της είναι ακυρωτική, αφετέρου η Διεύθυνση Μεταλλευτικών και Βιομηχανικών Ορυκτών του ΥΠΕΚΑ που εγκρίνει την τεχνική μελέτη προβαίνει σε εκτίμηση που συνδέεται με τον έλεγχο, σύμφωνα με το παραπάνω άρθρο 4 του Κανονισμού, κριτηρίων, μεταξύ άλλων, για την προστασία του περιβάλλοντος και της βιώσιμης ανάπτυξης, η εκτίμηση των οποίων ανήκει στο πεδίο δράσης της, δεδομένου και ότι η άσκηση της αρμοδιότητας αυτής συναρτάται ευθέως με ειδικές επιστημονικές γνώσεις και τεχνικές κρίσεις, η εξέταση της ορθότητας των οποίων, στο πλαίσιο άσκησης πλήρους δικαιοδοσίας, δεν διευρύνει τη λυσιτέλεια και

αποτελεσματικότητα του δικαστικού ελέγχου και ως εκ τούτου για τις υποθέσεις αυτές, η αίτηση ακυρώσεως αποτελεί αποτελεσματικό ένδικο βοήθημα (πρβλ. ΣτΕ 1057/2012 7μ.). Περαιτέρω, οι διαφορές αυτές, ενόψει της φύσεως και της σπουδαιότητάς τους, λόγω του ότι συνδέονται αμέσως με την προστασία του περιβάλλοντος και της βιώσιμης ανάπτυξης, ως ακυρωτικές, ανήκουν στη δικαιοδοσία του Συμβουλίου της Επικρατείας.

9. Επειδή, με προφανές έννομο συμφέρον παρεμβαίνει υπέρ του κύρους της προσβαλλόμενης πράξεως η δικαιούχος της μεταλλευτικής εκμετάλλευσης εταιρεία «Ελληνικός Χρυσός Α.Ε.Μ.Β.Χ.». Επίσης, με έννομο συμφέρον παρεμβαίνουν, με χωριστά δικόγραφα, το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Ν. Χαλκιδικής που έχει ως καταστατικό σκοπό την προάσπιση των επαγγελματικών συμφερόντων των μελών του και ο Σύνδεσμος Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων με καταστατικό σκοπό την ενίσχυση των μεταλλευτικών επιχειρήσεων και την αξιοποίηση του ορυκτού δυναμικού της χώρας, μέλος του οποίου είναι και η πρώτη παρεμβαίνουσα εταιρεία, οι οποίοι ισχυρίζονται ότι η ματαίωση της επένδυσης θα θίξει άμεσα τα μέλη τους και θα έχει δυσμενείς επιδράσεις στην ανάπτυξη της χώρας και στην αξιοποίηση του ορυκτού της πλούτου (βλ. ΣτΕ 1492/2013 7μ., 551/2015 7μ.).

10. Επειδή, με έννομο συμφέρον ασκείται η υπό κρίση αίτηση από τον αιτούντα, υπό την ιδιότητά του ως κατοίκου Μεγάλης Παναγίας, οικισμού κειμένου στην ευρύτερη περιοχή του επίμαχου έργου, ο οποίος ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη πράξη θα επιφέρει υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής.

11. Επειδή, με τις διατάξεις του ν. 1650/1986 (Α' 160), ως ίσχυαν μετά την εναρμόνισή του προς τις οδηγίες 84/360, 85/337/EOK και 97/11, 96/61/ΕΕ, και ειδικότερα κατά το άρθρο 4 αυτού, ως τροποποιηθέν από το άρθρο 2 του ν. 3010/2002 (Α' 15) ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, θεσπίσθηκε η υποχρέωση προηγούμενης εκτίμησης των περιβαλλοντικών

επιπτώσεων των έργων ή δραστηριοτήτων που ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και εγκρίσεως των περιβαλλοντικών τους όρων από την αρμόδια προς τούτο αρχή. Με την απόφαση αυτή, η οποία αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση των διοικητικών πράξεων που απαιτούνται από την κείμενη νομοθεσία για την πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας, επιβάλλονται προϋποθέσεις, όροι, περιορισμοί και διαφοροποιήσεις για την πραγματοποίησή του, ιδίως ως προς τη θέση, το μέγεθος, το είδος, την εφαρμοζόμενη τεχνολογία και τα γενικά χαρακτηριστικά. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κώδικα Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (υπ' αριθμ. 12050/2223/2011 απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Β' 1227, όσο και του προϊσχύσαντα, ως είχε ερμηνευθεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου – βλ. ΣτΕ Ολομ. 463/2010), νόμιμη προϋπόθεση της εγκρίσεως της τεχνικής μελέτης για την εκμετάλλευση μεταλλείου αποτελεί η προηγούμενη έγκριση των περιβαλλοντικών όρων του έργου.

12. Επειδή, δυνάμει του άρθρου 51 του ν. 3220/2004 κυρώθηκε ο εξωδικαστικός συμβιβασμός που επήλθε μεταξύ της εταιρείας TVX Hellas A.E., δικαιούχου εκμετάλλευσεως των μεταλλείων Κασσάνδρας, και του Ελληνικού Δημοσίου, λόγω αδυναμίας υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου της εταιρείας αυτής, καθ' όσον με την 613/2002 απόφαση της Ολομελείας του Δικαστηρίου ακυρώθηκαν οι οικείοι περιβαλλοντικοί όροι. Με το άρθρο 52 του ίδιου ως άνω νόμου κυρώθηκε η σύμβαση μεταβίβασης του ενεργητικού των εν λόγω μεταλλείων στην παρεμβαίνουσα εταιρεία, η οποία ανέλαβε μία σειρά υποχρεώσεων, όπως αυτές καταγράφονται στο άρθρο 3 της συμβάσεως αυτής, και ειδικότερα α) την εκτέλεση των απαραίτητων εργασιών για την προστασία του περιβάλλοντος και τη συντήρηση των μεταλλευτικών εγκαταστάσεων, β) την επαναλειτουργία των μεταλλείων και τη διενέργεια μεταλλευτικών ερευνών και γ) την εκπόνηση, εντός 24 μηνών από τη δημοσίευση του

κυρωτικού νόμου, πλήρους και άρτιου επενδυτικού σχεδίου για την ανάπτυξη των μεταλλείων και την κατασκευή και λειτουργία μεταλλουργίας χρυσού, συνοδευόμενου από όλες τις προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία μελέτες που είναι αναγκαίες για την έκδοση όλων των σχετικών αδειών και εγκρίσεων. Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του ως άνω άρθρου της συμβάσεως, το Ελληνικό Δημόσιο ανέλαβε την υποχρέωση να εξετάσει το υποβληθέν επενδυτικό σχέδιο εντός 2 μηνών και να εκδώσει όλες τις απαιτούμενες άδειες και εγκρίσεις το αργότερο εντός 10 μηνών, ενώ κατά την παράγραφο 4, το επενδυτικό σχέδιο, όπως θα εγκριθεί από τις αρμόδιες αρχές, θεωρείται παράρτημα της συμβάσεως και αναπόσπαστο μέρος της και δεσμεύει τα μέρη, σύμφωνα με τους όρους της έγκρισης και της υπαγωγής στις διατάξεις του ν. 2601/1998, όπως θα ισχύει, η δε παρεμβαίνουσα δεσμεύθηκε, βάσει της παραγράφου 5, να πραγματοποιήσει το εγκριθέν επενδυτικό σχέδιο με έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας το αργότερο εντός των προθεσμιών που θα καθορισθούν από τις διοικητικές άδειες και εγκρίσεις που θα λάβει. Εξ άλλου, με το άρθρο 52 παρ. 6 του ν. 3220/2004 προβλέφθηκε ότι για την εκτέλεση της σύμβασης και την υλοποίηση της επένδυσης απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 του ν. 1650/1986, ως τροποποιηθείς ίσχυε.

13. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, σε συμμόρφωση προς τις συμβατικές της υποχρεώσεις, η εταιρεία υπέβαλε στις 27.1.2006 (με αρ. πρωτ. ΥΠΑΝ 1578/26.1.2006) επενδυτικό σχέδιο ανάπτυξης των μεταλλείων Κασσάνδρας, συνοδευόμενο από σχέδια και 10 ειδικές μελέτες βάσης, το οποίο περιελάμβανε την αξιοποίηση των διερευνημένων μεταλλοφόρων κοιτασμάτων Ολυμπιάδας, Μαύρων Πετρών και Σκουριών, τη δημιουργία εργοστασίου μεταλλουργίας και τη συνέχιση των ερευνών ως προς το υπόλοιπο μεταλλευτικό απόθεμα της μεταβιβασθείσης μεταλλευτικής περιοχής. Η αρμόδια για την αξιολόγηση του σχεδίου Διεύθυνση Μεταλλευτικών και Βιομηχανικών Ορυκτών του

* Υπουργείου Ανάπτυξης προέβη στην εξέτασή του εντός της προβλεπόμενης στη σύμβαση δίμηνης προθεσμίας, με το δε Δ8-Α/Φ7.49.13/οικ.6837/1477/27.3.2006 έγγραφό της γνωμοδότησε θετικά ως προς την υλοποίησή του, αξιολογώντας το ως ιδιαίτερα συμφέρον για την εθνική οικονομία, και επεσήμανε διάφορες ελλείψεις προς συμπλήρωση ως προς συγκεκριμένα τμήματά του, επιφυλασσόμενη στη διατύπωση περαιτέρω απόψεων κατά την υποβολή των τεχνικών μελετών. Επί τη βάσει της θετικής αυτής αξιολογήσεως, κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 3.3 της συμβάσεως και 52 παρ. 6 του ν. 3220/2004, η εταιρεία προχώρησε στην εκπόνηση και υποβολή των προβλεπόμενων κατά την κείμενη νομοθεσία μελετών προκειμένου να λάβει τις αναγκαίες για την υλοποίηση της μεταλλευτικής εκμετάλλευσης άδειες και εγκρίσεις. Προκειμένου να εξετασθεί η υποβληθείσα στο πλαίσιο αυτό προμελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, καθώς και οι διευκρινίσεις που ο φορέας της εκμετάλλευσης παρέσχε (με αρ. πρωτ. ΥΠΑΝ 21959/2.11.2006) στις παρατηρήσεις της Διεύθυνσης Μεταλλευτικών και Βιομηχανικών Ορυκτών επί του επενδυτικού σχεδίου, συγκροτήθηκε ειδική Επιτροπή με απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και αντικείμενο τη συνολική οικονομοτεχνική και περιβαλλοντική αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου και των τεχνικών μελετών και υπομνημάτων που υποβλήθηκαν. Με το από 25.4.2007 πόρισμά της η εν λόγω Επιτροπή έκρινε ότι το προβλεπόμενο από τη σύμβαση επενδυτικό σχέδιο δεν αποτελεί διοικητική πράξη προβλεπόμενη από τη μεταλλευτική νομοθεσία, αλλά ένα είδος προμελέτης με συγκεκριμένα στοιχεία, όπου καθορίζονται οι στόχοι, τα μέσα, οι δραστηριότητες, οι διαδικασίες και το τελικό αποτέλεσμα και ότι η οριστική έγκρισή του, εν όψει των περιβαλλοντικών δεσμεύσεων που ενδέχεται να προκύψουν κατά την διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης που μπορεί να ανατρέψουν εν μέρει ή εν όλω τις τεχνικές επιλογές του σχεδίου, θα λάβει χώρα μετά την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων και της τεχνικής μελέτης του έργου. Αξιολογώντας δε τις επιμέρους

συνιστώσες του σχεδίου εκτίμησε ότι αυτό αφορά στην ανάπτυξη του συνόλου των μεταλλείων Κασσάνδρας για την εκμετάλλευση τόσο των καταγεγραμμένων κοιτασμάτων, όσο και εκείνων που θα προκύψουν από την προγραμματιζόμενη μεταλλευτική έρευνα σε 11 μεταλλοφόρα σώματα (πλην εκείνων της Ολυμπιάδας, Στρατωνίου-Μαύρων Πετρών και Σκουριών), όπως αναφέρεται στο Κεφάλαιο 6 του σχεδίου, με τελικό στόχο την παραγωγή συνήθων προϊόντων εμπλουτισμού, αλλά και υψηλής προστιθέμενης αξίας προϊόντος με την κατασκευή του εργοστασίου μεταλλουργίας χρυσού και ότι η επένδυση είναι εξαιρετικά συμφέρουσα τόσο για την τοπική όσο και την εθνική οικονομία, όπως επισημάνθηκε και με την 6837/1477/27.3.2006 θετική γνώμη του Υπουργείου, και εντάσσεται στις προτεραιότητές του για την ανάπτυξη της μεταλλευτικής βιομηχανίας διά της ορθολογικής αξιοποίησης των ορυκτών πρώτων υλών, υπό την προϋπόθεση της προστασίας του περιβάλλοντος και της ασφάλειας και υγιεινής των εργαζομένων και των περιοίκων και με την επισήμανση συγκεκριμένων τεχνικών σημείων, τα οποία θα πρέπει να συμπληρωθούν στα επόμενα στάδια της περιβαλλοντικής και τεχνικής αδειοδότησης. Επί της προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης (Π.Π.Ε.Α.) γνωμοδότησε θετικά ο Γενικός Διευθυντής της Ε.Υ.Π.Ε. με την υπ' αριθμ. 144824/24.9.2009 απόφασή του, κατόπιν δε τούτου εκδόθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι του σχεδίου εκμετάλλευσης με την Κ.Υ.Α. 201745/20.07.2011, κατόπιν αξιολογήσεως της εκπονηθείσας μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και αφού ελήφθησαν υπ' όψin οι γνωμοδοτήσεις των αρμοδίων υπηρεσιών, τα πορίσματα της διαβούλευσης, καθώς και οι θέσεις του φορέα εκμετάλλευσης επ' αυτών. Σύμφωνα με τους περιβαλλοντικούς όρους, η συνολική επένδυση αποτελεί μια ενιαία και αδιαίρετη ενότητα, περιλαμβάνουσα επεμβάσεις ανάπτυξης υφιστάμενων και νέων μεταλλευτικών εγκαταστάσεων, αλλά και εκτεταμένης αποκατάστασης των εγκαταστάσεων που είχαν λειτουργήσει στο παρελθόν, συνίσταται δε στα υπόεργα Ολυμπιάδας, Σκουριών,

Μαύρων Πετρών-Μαντέμ Λάκκου, καθώς και στα υποέργα Μεταλλουργίας Μαντέμ Λάκκου και νέων εγκαταστάσεων λιμένα Στρατωνίου. Εν όψει των διαφορών που προέκυψαν μεταξύ του περιβαλλοντικώς αδειοδοτηθέντος σχεδίου εκμετάλλευσης και του αρχικώς υποβληθέντος επενδυτικού σχεδίου (βλ. σχετικώς τη με αρ. πρωτ. Δ8-Α/Φ.7.49.13/22343/3949/2.12.2010 θετική γνωμοδότηση της Διεύθυνσης Μεταλλευτικών και Βιομηχανικών Ορυκτών επί της Μ.Π.Ε.), η Διεύθυνση Μεταλλευτικών και Βιομηχανικών Ορυκτών με το με αρ. πρωτ. Δ8-Α/Φ.7.49.13/οικ.18252/3358/2.8.2011 έγγραφό της ζήτησε από τον φορέα εκμετάλλευσης να υποβάλει προς έγκριση αναθεωρημένο επενδυτικό σχέδιο, συνοδευόμενο από την κατ' άρθρο 4 του Κώδικα Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών τεχνική μελέτη. Με τις Δ8-Α/Φ.7.49.13/30258ΠΕ/10.2.2012 και Δ8-Α/Φ.7.49.132/2809/349/10.2.2012 αποφάσεις της Διεύθυνσης Μεταλλευτικών και Βιομηχανικών Ορυκτών του Υ.Π.Ε.Κ.Α., κατόπιν εξετάσεως και συμπληρώσεως των τεχνικών μελετών που υπεβλήθησαν, σύμφωνα με τις υποδείξεις της υπηρεσίας, εγκρίθηκαν οι τεχνικές μελέτες για τη διενέργεια των μεταλλευτικών εργασιών στα υποέργα Ολυμπιάδας και Σκουριών, αντίστοιχα, δόθηκε δε προθεσμία 3 ετών προκειμένου να υποβληθούν τα υπολειπόμενα προσαρτήματα ως προς επιμέρους τμήματα των υποέργων και ειδικότερα τα προσαρτήματα 4, 5 (μελέτες χώρου απόθεσης Κοκκινόλακκα και μονάδας εμπλουτισμού Μαντέμ Λάκκου) και 6 (μελέτες μεταλλουργικής μονάδας και μονάδας θειικού οξέος) όσον αφορά στο υποέργο Ολυμπιάδας και τα προσαρτήματα 3 (μελέτη χώρων απόθεσης Καρατζά Λάκκου και Λοτσάνικου) και 4 (μελέτη μονάδας εμπλουτισμού) όσον αφορά στο υποέργο Σκουριών. Διευκρινίσθηκε δε στις αποφάσεις αυτές ότι η έγκριση του συνόλου των προσαρτημάτων και τεχνικών μελετών όλων των υποέργων που συνιστούν το επενδυτικό σχέδιο των μεταλλείων Κασσάνδρας θα επέχει θέση οριστικής έγκρισης του αναθεωρημένου επενδυτικού σχεδίου κατά την έννοια του άρθρου 3 παρ. 2-5 της συμβάσεως. Ακολούθησε η έγκριση της τροποποιητικής τεχνικής

μελέτης εκμετάλλευσης του Μεταλλείου Μαύρων με την Δ8-Α/Φ.7.49.13/23513/4582/21.12.2012 απόφαση της Διεύθυνσης Μεταλλευτικών και Βιομηχανικών Ορυκτών, του Προσαρτήματος 4 «Τεχνική Μελέτη Μονάδας Εμπλούτισμού» της τεχνικής μελέτης του υποέργου Σκουριών με την Δ8-Α/Φ.7.49.13/4005/665/12.4.2013 απόφαση και του Προσαρτήματος 4 «Τεχνική Μελέτη Χώρου Απόθεσης Κοκκινόλακκα» της τεχνικής μελέτης του υποέργου Ολυμπιάδας με την Δ8-Α/Φ.7.49.13/22849/4170/20.12.2013 απόφαση της ίδιας ως άνω Διεύθυνσης. Τέλος, με την Δ8-Α/Φ.7.49.13/13285/3315/17.9.2014 προσβαλλόμενη απόφαση εγκρίθηκε το Προσάρτημα 3 «Τεχνική μελέτη εγκαταστάσεων διαχείρισης εξορυκτικών αποβλήτων υποέργου Σκουριών – Φράγματα και χώροι απόθεσης τελμάτων εμπλούτισμού μεταλλείου Σκουριών» της τεχνικής μελέτης του υποέργου Σκουριών. Με την απόφαση αυτή καθορίσθηκαν οι γενικοί και ειδικοί τεχνικοί όροι και προϋποθέσεις κατασκευής και λειτουργίας των εν λόγω εγκαταστάσεων σε συμφωνία με τους εγκριθέντες περιβαλλοντικούς όρους και το οικείο Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων του έργου.

14. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση προβάλλεται ότι δεν έχει νομίμως εγκριθεί το προβλεπόμενο στο άρθρο 3 της κυρωθείσης με τον ν. 3220/2004 συμβάσεως επενδυτικό σχέδιο, επί του οποίου ερείδονται όλες οι μεταγενεστέρως εκδοθείσες για την υλοποίηση της εκμετάλλευσης άδειες και εγκρίσεις, μεταξύ των οποίων και η προσβαλλόμενη, η οποία είναι, για το λόγο αυτό, παράνομη και ακυρωτέα. Ειδικότερα, προβάλλεται ότι το επενδυτικό σχέδιο που υποβλήθηκε εντός της νομίμου προθεσμίας δεν ήταν άρτιο, δεδομένων των ελλείψεων που διαπιστώθηκαν με το με αρ. πρωτ. 6837/27.3.2006 έγγραφο της Διεύθυνσης Μεταλλευτικών και Βιομηχανικών Ορυκτών, ούτε πλήρες, αφού αφορά στην εκμετάλλευση μόνο τριών εκ των 30 μεταλλείων που βρίσκονται στην μεταβιβασθείσα μεταλλευτική περιοχή. Περαιτέρω, ισχυρίζεται ότι το με αρ. πρωτ. 6837/27.3.2006 έγγραφο δεν συνιστά έγκριση του σχεδίου, αφού με αυτό

διατυπώνονται αντιρρήσεις της υπηρεσίας ως προς την επάρκειά του, ως εκ τούτου δε η υπογραφείσα σύμβαση δεν έχει ενεργοποιηθεί και παρανόμως έγινε έναρξη υλοποίησής της και εκδόθηκαν οι μεταγενέστερες εγκρίσεις περιβαλλοντικών όρων και τεχνικών μελετών. Επίσης, προβάλλεται ότι κατά παράβαση του κυρωτικού νόμου η Διοίκηση επέτρεψε στον φορέα εκμετάλλευσης να προβεί σε αναθεώρηση και συμπλήρωση του επενδυτικού σχεδίου μετά την παρέλευση της προβλεπόμενης στη σύμβαση δίμηνης προθεσμίας και χορήγησε παράταση για την έγκρισή του, με τις προαναφερθείσες αποφάσεις περί εγκρίσεως των τεχνικών μελετών υποέργων Ολυμπιάδας και Σκουριών, και ότι τυχόν μεταγενέστερη έγκριση αναθεωρημένου σχεδίου θα είναι παράνομη ως εκδοθείσα αναρμοδίως κατά χρόνο. Προβάλλει, τέλος, ότι ο επίμαχος όρος της συμβάσεως περί ανάγκης εγκρίσεως πλήρους και άρτιου επενδυτικού σχεδίου πριν την έναρξη υλοποίησης της συμβάσεως, δημιουργεί αντικειμενικό δίκαιο ισχύον και έναντι τρίτων, των οποίων επηρεάζει τα δικαιώματα και τα έννομα συμφέροντα, λόγω της γενικότερης σημασίας του για το δημόσιο συμφέρον και το κοινωνικό σύνολο, καθ' όσον διά του όρου αυτού καθίσταται εφικτή η εκτίμηση των συνολικών επιπτώσεων από την άσκηση της δραστηριότητας, η γνώση όλων των επιμέρους οικονομικοτεχνικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων της επένδυσης και η ορθή αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του έργου σύμφωνα με τις κοινοτικές αρχές της πρόληψης και της αειφορίας και κατόπιν ενημερώσεως της τοπικής κοινωνίας και έκφρασης της γνώμης της επ' αυτού.

15. Επειδή, όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, με την κυρωθείσα με το άρθρο 52 του ν. 3220/2004 σύμβαση μεταβίβασης των μεταλλείων Κασσάνδρας στην εταιρεία Ελληνικός Χρυσός Α.Ε., τέθηκε ειδικός συμβατικός όρος στο άρθρο 3 αυτής περί υποβολής, εκ μέρους της εταιρείας, πλήρους και άρτιου επενδυτικού σχεδίου εκμετάλλευσης των μεταλλείων εντός 24 μηνών από τη δημοσίευση του νόμου και εξέτασής

του από το Δημόσιο εντός διμήνου από της υποβολής του, κατόπιν της οποίας θα εκκινήσει η προβλεπόμενη από την κείμενη περιβαλλοντική και μεταλλευτική νομοθεσία διαδικασία για την έκδοση των αδειών και εγκρίσεων που απαιτούνται για την έναρξη της μεταλλευτικής εκμετάλλευσης, στην οποία ειδικώς παραπέμπει το άρθρο 52 παρ. 6 του νόμου αυτού. Η εξέταση του επενδυτικού σχεδίου από την Διοίκηση και η θετική αξιολόγησή του, προκειμένου να διερευνηθεί εάν το σχέδιο είναι, κατ' αρχήν, συμφέρον για την εθνική οικονομία και πληροί τις απαιτήσεις του συμβαλλόμενου Δημοσίου για την ορθολογική αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου των μεταβιβασθέντων μεταλλείων, τίθεται από τη σύμβαση ως προϋπόθεση για την έναρξη της προβλεπόμενης από την κείμενη νομοθεσία διαδικασίας αδειοδοτήσεως του σχεδίου εκμετάλλευσης. Περαιτέρω, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3.3 και 4 της συμβάσεως, η έγκριση του επενδυτικού σχεδίου, κατόπιν της προβλεπόμενης στο άρθρο 3.2 κατ' αρχήν θετικής αξιολογήσεώς του προκειμένου να εκκινήσει η διαδικασία αδειοδοτήσεως της επένδυσης, λαμβάνει χώρα μόνο μετά την έκδοση των προβλεπόμενων στην κείμενη νομοθεσία διοικητικών εγκρίσεων και αδειών, ήτοι μετά την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων και των τεχνικών μελετών του έργου, ως προς το περιεχόμενο και τους ειδικότερους όρους των οποίων συμμορφώνεται, αφού μόνο στο στάδιο αυτό θα έχει οριστικοποιηθεί, κατόπιν αξιολογήσεως του σχεδίου από τις αρμόδιες αρχές – και κυρίως κατά την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεών του –, εάν και υπό ποίους όρους είναι δυνατή η υλοποίησή του. Ως εκ τούτου, η έγκριση του επενδυτικού σχεδίου δεν αποτελεί όρο των εκδοθεισών κατά την κοινή νομοθεσία διοικητικών αδειών και εγκρίσεων, αλλά έπειτα αυτών, η δε λειτουργία του είναι αμιγώς συμβατική, συνιστάμενη στον έλεγχο εφαρμογής των εγκριθέντων και στην καταγγελία της συμβάσεως, κατά το άρθρο 4 αυτής, εάν διαπιστωθεί μη τήρηση ή πλημμελής τήρησή τους και δεν αποσκοπεί στην εκτίμηση και ορθή αξιολόγηση των περιβαλλοντικών

επιπτώσεων της εκμετάλλευσης του συνόλου των υπό αξιοποίηση μεταλλείων «σύμφωνα με τις κοινοτικές αρχές της πρόληψης και της αειφορίας και κατόπιν πληροφορήσεως της τοπικής κοινωνίας και την έκφραση της γνώμης της επ' αυτού», όπως διαλαμβάνει ο αιτών, σκοπός ο οποίος επιτελείται στο πλαίσιο της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδοτήσεως του έργου, σύμφωνα με την κοινοτική και την εθνική νομοθεσία, η οποία τηρήθηκε στη συγκεκριμένη περίπτωση, όπως εξ άλλου ρητώς προέβλεπε ο κυρωτικός νόμος.

16. Επειδή, ενόψει των ανωτέρω, εφόσον στην προκειμένη περίπτωση, σύμφωνα με τα στοιχεία φακέλου που προσκομίσθηκαν τόσο από την Διοίκηση όσο και από τον αιτούντα, ο φορέας εκμετάλλευσης υπέβαλε εντός της συμβατικής προθεσμίας την επενδυτική του πρόταση για τον τρόπο που προτίθεται να εκμεταλλευθεί τα μεταβιβασθέντα μεταλλεία, συνοδευόμενη από υποστηρικτικές μελέτες βάσης, η δε Διοίκηση εξέτασε την πρόταση αυτή, εντός του προβλεπόμενου διμήνου, και την αξιολόγησε κατ' αρχήν θετικά, επισημαίνοντας τα ειδικότερα εκείνα σημεία που θα έπρεπε να συμπληρωθούν κατά τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδοτήσεως και τη διαδικασία εγκρίσεως των τεχνικών μελετών, επί των οποίων συμμορφώθηκε η εταιρεία, όπως προκύπτει από τις μεταγενεστέρως εκδοθείσες σχετικές διοικητικές πράξεις, ενεργοποιήθηκε ο σχετικός όρος της συμβάσεως περί ενάρξεως της διαδικασίας αδειοδοτήσεως της επένδυσης, η οποία νομίμως εκκίνησε και απέληξε, αρχικώς, στην έκδοση της εγκρίσεως των περιβαλλοντικών όρων του έργου, με την οποία εξετάσθηκε εξ υπαρχής και οριστικοποιήθηκε ο σχεδιασμός του έργου και οι όροι και οι προϋποθέσεις υπό τους οποίους δύναται αυτό να υλοποιηθεί, και, ακολούθως, στην έγκριση των τεχνικών μελετών των υποέργων, οι οποίες ερείδονται επί της εγκρίσεως των περιβαλλοντικών όρων του έργου, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κώδικα Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (υπ' αριθμ. 12050/2223/2011 απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής

Αλλαγής, Β' 1227), υπολειπομένων των εγκρίσεων ένιων εκ των προσαρτημάτων αυτών, από τις οποίες εξαρτάται και η μελλοντική έγκριση του επενδυτικού σχεδίου σύμφωνα με το άρθρο 3.4 της συμβάσεως. Ως εκ τούτου, τηρήθηκε η νόμιμη διαδικασία αδειοδοτήσεως της επίμαχης επένδυσης, στην οποία εντάσσεται και η προσβαλλόμενη πράξη, τα δε περί του αντιθέτου προβαλλόμενα θα πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα. Οι δε ειδικότεροι ισχυρισμοί ότι το υποβληθέν σχέδιο δεν είναι πλήρες, διότι περιλαμβάνει την αξιοποίηση τριών μόνο εκ των 30 μεταλλείων που βρίσκονται στην μεταβιβασθείσα έκταση, είναι απορριπτέοι προεχόντως ως απαράδεκτοι, αφ' ενός διότι η φύση, το μέγεθος και τα χαρακτηριστικά του έργου έχουν ήδη οριστικοποιηθεί με την έγκριση περιβαλλοντικών όρων, επί της οποίας ερείδεται η προσβαλλόμενη έγκριση τεχνικής μελέτης, και η οποία, ως ατομική πράξη, δεν δύναται να ελεγχθεί παρεμπιπτόντως στο πλαίσιο της παρούσας δίκης και αφ' ετέρου διότι πλήσσουν την ανέλεγκτη τεχνική κρίση της Διοίκησης ως προς το τεχνικώς αξιοποιήσιμο των μεταλλευτικών κοιτασμάτων που έχει ήδη διατυπωθεί, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου που προπαρατέθησαν καθώς και από το με αρ. πρωτ. 6293/2014 έγγραφο απόψεων της Διοίκησης προς το Δικαστήριο, στο πλαίσιο αξιολόγησης της μελέτης προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης του έργου (Π.Π.Ε.Α.), σύμφωνα με την οποία η πρόκριση αξιοποίησης των τριών αυτών κοιτασμάτων αιτιολογείται από το γεγονός ότι κατά τον χρόνο εκείνο μόνο τα κοιτάσματα αυτά ήταν πλήρως ερευνημένα και αξιοποιήσιμα, ο δε φορέας της εκμετάλλευσης, πάντως, συμπεριέλαβε στο επενδυτικό σχέδιο πρόγραμμα μεταλλευτικών ερευνών και σε άλλα μεταλλοφόρα κοιτάσματα, από τα πορίσματα των οποίων ενδέχεται να προκύψουν και νέα αξιοποιήσιμα κοιτάσματα. Τέλος, τα προβαλλόμενα περί παρανομίας της προσβαλλόμενης αποφάσεως λόγω μη εγκρίσεως του επενδυτικού σχεδίου και μη νόμιμης χορήγησης παρατάσεως προς συμπλήρωση και αναθεώρηση αυτού, είναι απορριπτέα, προεχόντως, ως ερειδόμενα επί

Της εσφαλμένης προϋποθέσεως ότι η έγκριση του επενδυτικού σχεδίου προηγείται των προβλεπομένων εκ της νομοθεσίας εγκρίσεων των περιβαλλοντικών όρων και των τεχνικών μελετών, ενώ, κατά τα ανωτέρω, έπειται αυτών και δεν αποτελεί νόμιμο όρο έκδοσής τους, αλλά συμβατικό όρο, ο οποίος δεν δημιουργεί εξ αντικειμένου δίκαιο έναντι τρίτων, αλλά δικαιώματα και υποχρεώσεις μόνο μεταξύ των συμβαλλομένων.

17. Επειδή, ενόψει των ανωτέρω, πρέπει να απορριφθεί η κρινόμενη αίτηση.

Διά ταύτα

Απορρίπτει την αίτηση.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου.

Δέχεται τις παρεμβάσεις.

Επιβάλλει στον αιτούντα τη δικαστική δαπάνη του Δημοσίου, η οποία ανέρχεται σε τετρακόσια εξήντα (460) ευρώ και για τον καθένα των παρεμβαινόντων, η οποία ανέρχεται σε εξακόσια σαράντα (640) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 15 Ιουνίου 2015

Η Πρόεδρος του Ε' Τμήματος

Η Γραμματέας

Αγγ. Θεοφιλοπούλου

Ε. Δασκαλάκη

και με απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 20 Ιανουαρίου 2016.

9.2.2016
Ε. Δασκαλάκη

Ο Πρόεδρος του Ε' Τμήματος

Ο Γραμματέας

Αθ. Ράντος

Δ. Αλαγός

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Αθήνα .....(7/2)...2016...
Γραμματέας
Μαρία Βλασερού

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Για τη νόμιμη σήμανση
Αθήνα ,.....(7/2)...2016.
Η Γραμματέας

Μαρία Βλασερού

